

Ny massivoppdatering av arealtall i Landbruksregisteret fra jordregister høsten 2019

I år som i fjor vil vi gjennomføre massivoppdatering av arealtall i Landbruksregisteret. Det vil si at vi vil oppdatere arealtall for alle kommuner i september, uten at kommunene trenger å bestille oppdatering i Landbruksregisteret.

Målet er at vi skal få oppdaterte arealtall i Landbruksregisteret, og dermed et godt kontrollgrunnlag til søknadsomgangen for produksjonstilskudd, som begynner 1.10.

1. Tidsplan – frister

Grunnlaget for massivoppdateringen er arealtall fra jordregister som blir automatisk produsert hos NIBIO i første halvdel av september. Jordregister henter, som gårdskart, opplysninger fra grunneiendomstabellen i Landbruksregisteret, eiendomsgrenser i matrikkelen og AR5. NIBIO vil etablere en kontrollert kopibase med AR5, dermed må AR5 i sentral base være oppdatert i god tid.

Viktige datoer:

20.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i lokal base. Oppdatert AR5 må sendes til Fylkeskartkontoret.

28.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i sentral base.

28.8.: Opplysninger i Landbruksregisteret om hvilke grunneiendommer som er tilknyttet hvilken landbrukseiendom bør være oppdatert.

30.8.: Landbrukseiendommer som eventuelt skal unntas oppdatering må være merket i Landbruksregisteret.

1.9.: NIBIO starter produksjon av jordregistertall (batch-jobb). Landbruksdirektoratet oppdaterer Landbruksregisteret fortløpende.

1.10.: Søknadsomgang i PT åpnes. Areal tallene i Landbruksregisteret er oppdatert.

I perioden fra 1. september vil ikke kommunene ha mulighet til å bestille jordregister og sende inn arealtall selv. Etter at Landbruksregisteret er oppdatert gjennom den automatiske rutinen, åpnes det opp for kommunenes bestilling igjen. Jordregister bestilles på [nettside](#) om jordregister hos NIBIO.

2. Verdt å merke seg

2.1. Uavklarte eierforhold

Forekomster av «uavklart eierforhold» kan blokkere for oppdatering av arealtall i Landbruksregisteret.

Det skilles mellom uavklarte eierforhold på hvert enkelt markslag for jordbruksareal; fulldyrket jord, overflatedyrket jord og innmarksbeite, og for produktiv skog og annet areal. Dersom det er uavklarte eierforhold på én av disse vil allikevel de andre bli oppdatert med nye arealer i Landbruksregisteret.

Med «uavklarte eierforhold» på grunneiendommen menes at det er en eller flere teiger som ikke kan knyttes entydig til bare én landbrukseiendom. Det tilsvarer teiger med «Andre areal tilknyttet eiendommen» slik de listes i jordregister og i Gårdskart. Det kan være uregistrert jordsameie, tvisteteig eller teiger med flere matrikkelenheter, hvor disse er knyttet til ulike landbrukseiendommer/hovednummer. Kodingen er gjort basert på informasjonen i Matrikkelen. For mer informasjon, se beskrivelse av rapport 2 på nettside med [beskrivelse av jordregister](#) hos NIBIO.

Husk: På grunneiendommer hvor det ikke blir lest inn nye arealtall pga. uavklarte eierforhold, må kommunen sjekke i jordregister/gårdskart og eventuelt oppdatere arealtall i Landbruksregisteret manuelt.

NB: Ved oppdatering fra jordregister overskrives ikke arealtall som er lagt inn manuelt tidligere, såfremt det fremdeles er uavklart eierforhold. Det er ikke nødvendig å unnta slike grunneiendommer fra oppdatering, se nedenfor.

2.2. Grunneiendommer av type *Annen* med kun restareal deaktiveres

I Landbruksregisteret ligger det mange grunneiendommer uten produktive areal. Grunneiendommer av type *Annen* med kun «restareal», dvs. arealer klassifisert som bebyggd, samferdsel, ferskvann, hav, snø/isbre samt eventuelle ikke klassifiserte arealer, vil slettes, dvs. deaktiveres. Grunneiendommer av type *Hoved*, dvs. grunneiendommer som har samme matrikelnummer som tilhørende landbrukseiendom, deaktiveres ikke.

3. Mulighet for å unnta eiendommer for oppdatering

Det er mulighet for å unnta eiendommer i sin helhet fra jordregisteroppdatering i Landbruksregisteret. Les mer nedenfor om situasjoner hvor dette kan være aktuelt.

Nederst i endrings skjerm bildet for grunneiendom er det et avkryssingsfelt der man kan markere at eiendommen skal unntas fra oppdatering av arealtall fra jordregister:

Unnta eiendom fra Jordregisteroppdatering

Lagre Avbryt

Dersom det er krysset av for å unnta, vil ingen av arealene på grunneiendommen bli oppdatert i Landbruksregisteret ved jordregisterinnlesning. Dette må gjøres i forkant av oppdateringene fra jordregister. Har grunneiendommen kun restareal, unntas den også for ev. deaktivering.

3.1. Når kan en grunneiendom unntas fra jordregisteroppdatering?

I utgangspunktet skal arealtall i Landbruksregisteret, som bl.a. er kontrollgrunnlaget for søknader om produksjonstilskudd, beregnes fra kart (jordregister). En eiendom kan imidlertid unntas hvis det er åpenbare feil i kartgrunnlaget som er vanskelig å få rettet opp og gjør at arealtallene blir feil. Det er *ikke* nødvendig å unnta eiendommer med uavklarte eierforhold. Er det fremdeles uavklart eierforhold på grunneiendommen ved ny oppdatering, overskrives ikke arealtallet som er lagt inn manuelt.

Eksempler på feil i kartgrunnlaget som kan gi grunnlag for å unnta eiendommer fra oppdatering:

- Feil i fiktive eiendomsgrenser, som «hjelpelinje vannkant».
- Feil eller manglende eiendomsgrense i matrikkelen.
- Feil matrikelnummer registrert på teig.
- Eiendommer som er berørt av større pågående utbygginger og vegprosjekter, der AR5 eller matrikkelen viser gammel eller midlertidig situasjon.

4. Informasjon om oppdateringene

4.1. Historikk

For grunneiendommer som får oppdatert areal eller som deaktiveres, vil kommunen i tillegg til å kunne se resultatet fra oppdateringen på hver enkelt grunneiendom i Landbruksregisteret også se endringene ved å gå inn på historikk for den enkelte eiendommen.

4.2. Oversiktsfanen

I oversiktsfanen i Landbruksregisteret er det et eget felt for jordregisteroppdatering, der det er lenke til en side med oversikt over de eiendommer som kommunen har unntatt fra jordregisteroppdatering. Det er også en lenke til en side som inneholder informasjonsmeldinger som blir generert av jordregisteroppdateringen. Det er gjort noen endringer i år for å redusere antall meldinger, se neste side.

Oversikt	Landbrukseiendom	Grunneiendom	Foretak	Person
-----------------	------------------	--------------	---------	--------

Matrikelvask
Vask mot matrikkelen har ført til følgende endringer i Ireg:

- Landbrukseiendommer: 4
- Grunneiendommer: 15
- Foretak: 4
- Eiendomsknytninger: 51

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Jordregisteroppdatering
Det er 261 uleste avviksmeldinger fra Jordregisteroppdatering
Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

7 grunneiendommer er unntatt fra Jordregisteroppdatering
Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Forhåndsutfylling av arealtall:
Ønsker kommunen å få søknadene for produksjonstilskudd forhåndsutfyllt med arealtall fra forrige søknadsomgang?

I meldingsoversikten er hver melding angitt med en identifikator, kommunenummer, matrikelnr, dato og beskrivelse. Følgende typer meldinger logges:

- Aktiv landbrukseiendom 9999-9/9/0 har ingen grunneiendommer.
- Grunneiendom av type *Annen* har kun restareal. Grunneiendommen er satt til *ikke aktiv*.
- Grunneiendommen av type *Hoved* har kun restareal. Grunneiendommen er aktiv.
- Grunneiendom er ikke aktiv, men har fått oppdatert areal.

En felles melding for jordbruksareal, med forskjellige varianter avhengig av hvilke markslag det er uavklarte eierforhold på. *Eksempel:*

- Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket og overflatedyrket. Areal ikke oppdatert.

En felles melding for produktiv skog og annet areal, med forskjellige varianter avhengig av hvilke markslag det er uavklarte eierforhold på. *Eksempel:*

- Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Areal ikke oppdatert.

For meldingstype *A* må kommunen vurdere om det skal knyttes en grunneiendom til hovednummeret eller om hovednummeret skal settes *ikke aktiv*.

Meldingstype *B* og *C* gjelder grunneiendommer som kun har «restareal», dvs. arealer klassifisert som bebygdt, samferdsel, ferskvann, hav, snø/isbre, samt eventuelle ikke klassifiserte arealer. Grunneiendommer med meldingstype *B* er satt til *ikke aktiv*.

Grunneiendommer av meldingstype C må kommunen i hvert enkelt tilfelle vurdere om de skal slette i Landbruksregisteret, dvs. sette til *ikke aktiv*. Den tilhørende landbrukseiendommen skal sannsynligvis også slettes i disse tilfellene. Men dersom den tilhørende landbrukseiendommen har andre grunneiendommer enn grunneiendommen av type *Hoved*, må en av disse velges som driftssenter dersom eiendommen slettes.

Det er gjort noen endringer i systemet knyttet til meldingene som genereres:

- Antall meldinger som vises for hver kommune ble på et tidspunkt i 2018 begrenset til 100. Dette er nå endret til 3.000. Selv om dette skulle være rikelig for de fleste kommuner anbefales det å markere de meldingene man har gått gjennom som lest, da dette vil gi bedre oversikt for kommunen.
- For meldinger av type *E* og *F* genereres det ikke lenger én melding for hvert markslag. Det betyr at dersom det er uavklarte eierforhold på ett eller flere av markslagene fulldyrket, overflatedyrket eller innmarksbeite, så gis det bare én melding for grunneiendommen, men det vil i meldingen fremgå hvilke markslag det gjelder. Tilsvarende for skog og annet areal. På den måten vil det bli generert færre meldinger.